

Katowice, 22.02.2021r

dr hab. Ewa Biegas
Dziedzina sztuki
Dyscyplina: sztuki muzyczne
Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie
Wydział Wokalny

Recenzja

w postępowaniu habilitacyjnym - dr Grzegorz Kołodziej

Zleceniodawca opinii

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie, za pośrednictwem Rady Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina działając na podstawie art. 221 ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020r poz. 85 z późn. zm.) pismo z dnia 01.12.2020r. , informujące o wyznaczeniu mojej osoby recenzentem komisji habilitacyjnej do oceny osiągnięć Pana dr. Grzegorza Kołodzieja. Do zlecenia została dołączona pełna dokumentacja złożona przez habilitanta

Podstawowe dane o Kandydacie

Pan Grzegorz Kołodziej jest absolwentem Wydziału Wokalno – Aktorskiego Akademii Muzycznej w Gdańsku w klasie śpiewu prof. Ryszarda Minkiewicza (dyplom z wyróżnieniem), a także podyplomowego Studium Logopedycznego przy Zakładzie Logopedii Uniwersytetu Gdańskiego .

Stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie wokalistyka nadany uchwałą Rady Wydziału Wokalnego Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie uzyskał 23 listopada 2011r.

Habilitant jest związany pracą jako artysta , pedagog i logopeda:

- od 1996 – współpraca z teatrami operowymi w Polsce m.in. w Warszawie, Krakowie, Wrocławiu , Białymstoku , Szczecinie, Gdańsku , Lublinie
- 1999- 2002 - solista śpiewak: Opera Bałtycka w Gdańsku
- 2001- 2003 – logopeda , Gdańska Autonomiczna Szkoła Podstawowa
- 2003-2004 - wykładowca „Podstawy emisji głosu” , Wyższa Szkoła Humanistyczna w Gdyni
- 2003- 2009 – wykładowca „Podstawy emisji i impostacji głosu”, Kolegium Kształcenia Nauczycieli Języków Obcych Uniwersytetu Gdańskiego
- od 2004 – wykładowca „Głos w praktyce” . Podyplomowe Studium Emisji i Higieny Głosu- Katedra Logopedii Uniwersytetu Gdańskiego
- 2010-2012 – wykładowca w Katedrze Logopedii Uniwersytetu Gdańskiego
- od 2012 – adiunkt w Katedrze Logopedii Uniwersytetu Gdańskiego

Ocena autoreferatu (art. 12 ust. 2 pkt 2 Rozporządzenia)

Pan Grzegorz Kołodziej to muzyk wszechstronny, którego pasja i zaangażowanie w kreowanie dzieł artystycznych dalece wykraczają poza ramy jakie werbalnie można określić występami wokalnymi. Korelacja rozwoju techniczno-wokalnego ze wzrostem aktorskim oraz wiedza logopedyczna, a co za tym idzie szczególna dbałość o wyrazistość mowy w połączeniu z oddaniem głębokich emocji wynikających z muzyki i słowa, tworzą obraz wokalisty głęboko zanurzonego w sens roli artysty w dzisiejszym świecie. Nieustanne poszukiwanie i poszerzanie swej wiedzy, to z pewnością cechy , które świadczą o artystycznej pokorze i odpowiedzialności Habilitanta. Pan Grzegorz Kołodziej w swym autoreferacie wiele uwagi poświęca elementowi emocjonalnych trudności w życiu zawodowym śpiewaka, które - mam wrażenie - nigdy wcześniej nie przybrały tak realnej formy, jak w dzisiejszym świecie . „Ta niepewność i brak stabilizacji, które przebijają z przytoczonych słów poezji Franciszka Villona, pomimo jego wielu doświadczeń życiowych, nie są również obce i mnie, jako artyście – śpiewakowi. Ten brak pewności w przypadku wokalisty wynika z konieczności połączenia w pracy śpiewaka wrażliwości małego dziecka wraz z ogromną odpornością na wszelkiego rodzaju stres, i to nie tylko związany z występem. Przy czym to, co jest instrumentem dla śpiewaka znajduje się w jego wnętrzu, w jego ciele, w jego gardle, ale powiązane jest ściśle z jego wnętrzem emocjonalnym.”

Habilitant dzieli się w autoreferacie swą fascynacją polską liryką wokalną, która towarzyszyła Mu od początku edukacji wokalnej, a której pełnię możemy usłyszeć w dołączonym do dokumentów dziele artystycznym.

W swym autoreferacie Pan Grzegorz Kołodziej jawi się jako artysta doświadczony, świadomy, pełen chęci nieustannego zgłębiania wiedzy, poszukujący prawdy scenicznej, któremu propagowanie polskiej liryki wokalnej szczególnie leży na sercu.

Ocena dołączonego dzieła artystycznego (art. 16 , ust. 2, pkt. 1 i 2 Ustawy ; par. 12, ust. 2 pkt. 3 Rozporządzenia)

Pan Grzegorz Kołodziej dołączył do swej dokumentacji płytę CD - PC 2012 Musica Sacra Edition, na której znalazły się utwory polskich kompozytorów: Edwarda Pałlasza, Henryka Czyży, Tadeusza Bairda, Pawła Łukaszeńskiego. Nagrania dokonano w Sali Koncertowej Filharmonii Kameralnej im. Witolda Lutosławskiego w Łomży z Orkiestrą Kameralną Filharmonii w Łomży pod dykcją Jana Miłosza Zarzyckiego. Reżyserii dźwięku oraz montażu dokonał Andrzej Brzoska. Na płycie znajdują się następujące utwory:

1-7. Edward Pałasz (*1936)

Ballady Franciszka Villona / Ballads of Francois Villon (1990)

na baryton i orkiestrę smyczkową / for baritone and string orchestra,

sł. /words: Francois Villon, przekład/ translated by Tadeusz Boy-Żeleński

1. W trzydziestym życia mego lecie
2. Ballada Villona do swej miłey
3. Ballada piękney płatnerki do dziewcząt letkiego obyczaju
4. Piosnka lub raczey rondo
5. Szczęśliw, kto nie zna co te rany
6. Ballada o Villonie i Grubey MałgoŃce
7. Day Bóg spoczynek zasłużony

8. Henryk Czyż (1923-2003)

Canzona di barocco (1983) na orkiestrę smyczkową/ for string orchestra

9-12. Tadeusz Baird (1928-1981)

4 Sonety miłosne / Four Love Sonnets (1969)

na baryton, smyczki i klawesyn / for baritone, strings and harpsichord,

sł. /words: William Shakespeare, przekład / translated by Maciej Słomczyński

9. Sonet 23 Spójrz, co tu ciche serce wypisało... /

O learn to read what silent love hath writ

10. Sonet 91 Drwię, mając Ciebie, z ludzkiej pychy... /

Having thee of all men's pride I boast

11. Sonet 56 Słodka miłości... /Sweet love

12. Sonet 97 Jakże podobna zimie jest rozłąka... /

How like a winter hath my absence been

13-15 Paweł Łukaszewski (*1968)

Elogium - pomordowanym w Katyniu /

Elogium to the Murdered at Katyń (2002)

na baryton, wiolonczelę, dzwony i orkiestrę smyczkową / for baritone, cello, bells and string orchestra, sł. /words: Jerzy Wojtczak-Szyszkowski

13. Afflicta

14. Cruenta

15. Vulnerata

Pan Grzegorz Kołodziej dysponuje pięknym głosem o ciepłej barwie, idealnie wpasowujący się w repertuar wybrany jako dzieło artystyczne w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Nienaganna dykcja i artykulacja cechuje wykonanie wszystkich utworów zaprezentowanych przez habilitanta. Pan Grzegorz Kołodziej w subtelny sposób porywa słuchacza w świat słowa obleczonego w idealnie skrojone szaty muzyki. Szczególne trudności techniczno-wokalne, które występują w utworze Pawła Łukaszewskiego związane z koniecznością posiadania szerokiej skali głosu, a także rozległej dynamiki pokonuje z niezwykłą łatwością. Umiejętne dysponowanie oddechem zarówno na długich frazach, jak i pojedynczych nutach potęguje efekt artystyczny. Interpretacja każdego utworu poprowadzona jest w sposób niezwykle czytelny, zrozumiały, zarazem nie tracąc nic z tajemniczości cechującej szczególnie kompozycje Bairda i Pałlasza. Głos we wszystkich utworach brzmi niezwykle swobodnie i szlachetnie, niezależnie od muzycznych komplikacji i zakresu skali w jakiej się porusza. Na szczególnie uznanie zasługuje także Kameralna Orkiestra Filharmonii w Łomży pod dyrekcją Jana Miłosza Zarzyckiego. Przedstawione dzieło artystyczne oceniam pozytywnie.

Ocena osiągnięć artystycznych (art. 16, ust. 2 pkt 1 i 2 Ustawy; par. 12 ust. 2 pkt. 3 Rozporządzenia)

W oparciu o dostarczoną dokumentację oraz opis ważniejszych wydarzeń artystycznych Habilitanta stwierdzam, iż Jego działalność obejmuje wszystkie główne dziedziny wokalistyki od koncertów kameralnych z towarzyszeniem fortepianu, przez koncerty z towarzyszeniem orkiestry, partie operowe i operetkowe po utwory

oratoryjne i kantatowe. Jego działalność artystyczna może nie jest zbyt intensywna ale ma bardzo wartościowy wymiar i jest dość zróżnicowana .

Partie operowe i operetkowe wykonane przez Pana Grzegorza Kołodzieja to m. in. Janusz w „Halce” St. Moniuszki, Dancairo w „Carmen” G. Bizeta, „Papageno” w „Czarodziejskim flecie” W.A. Mozarta, Daniło w „Wesołej Wdówce” F. Lehara, Doktor Falke w „Zemście nietoperza” J. Straussa, Hrabia w „Weselu Figara” W.A. Mozarta, Boni w „Księżniczce Czardasza” I. Kalmana. Na działalność oratoryjno-kantatową składają się solowe partie bas-barytonowe w następujących utworach: „Requiem d-moll” W. A. Mozarta, „Requiem”, G. Faure, Msza As-dur J. Schnabela, „Msza koronacyjna” W.A. Mozarta, „Quo Vadis” F. Nowowiejskiego, „Litanie Ostrobramskie” St. Moniuszki, „Msza Kreolska” A. Ramireza. Szczególne miejsce w osiągnięciach artystycznych Habilitanta zajmuje polska liryka wokalna. To ona stanowi znaczącą część działalności koncertowej pana Grzegorza Kołodzieja. Nie sposób oprzeć się wrażeniu, że to właśnie ten rodzaj wyrażania wokalnego jest Mu najbliższy. Potwierdzenie owego faktu odnajduję we fragmencie autoreferatu Habilitanta: „do wykonawstwa pieśni sięgałem od początku swojej edukacji wokalnej. W pieśniach następuje, w mojej opinii, szczególna symbioza słowa i muzyki, które powinny być zbalansowane i zrównoważone względem siebie. Jeśli któryś z aspektów dominuje, to wykonanie, a przez to przekaz, a zatem i odbiór pieśni jest według mnie niepełny. Każda pieśń bywa oddzielną opowieścią, wypełnioną swoim własnym nastrojem i emocją wynikającą z muzyki i słowa. Umiejętność połączenia tych aspektów umożliwia sukces w wykonawstwie pieśni.”

Ocena osiągnięć naukowych i dydaktycznych(art. 16 par. 12, ust. 2 pkt 3)

Osiągnięcia naukowo-dydaktyczne Habilitanta zasługują na szczególne uznanie. Zwłaszcza imponująca liczba publikacji, wykładów, szkoleń i sympozjów godna jest zauważenia i podkreślenia. Łączenie wokalnego doświadczenia sceniczno-koncertowego z wiedzą logopedyczną pozyskaną na studiach podyplomowych wnoszą unikatową wartość w popularyzowaniu wokalnej wiedzy naukowej. Praktyka sceniczna i szeroka znajomość z dziedziny logopedii pozwalają mi zaliczyć Habilitanta do wąskiego grona specjalistów w dziedzinie terapii głosowej i rozwoju przedmiotu „emisja głosu” – tak ogromnie istotnego w przypadku kształceniu muzyków, nauczycieli, lektorów itp.

Konkluzja

Należy podkreślić, że zaproponowane dzieło w postaci płyty CD - PC 2012 Musica Sacra Edition, które otrzymało nominację do Nagrody Akademii Fonograficznej Fryderyk 2014 w kategorii Muzyka Poważna – Album Roku Recital Solowy stanowi istotny wkład w propagowanie muzyki polskiej – tak często niedocenianej i zapomnianej.

Jak wynika z analizy przedstawionej dokumentacji, postrzegam Habilitanta jako osobę o szerokiej wiedzy praktycznej i działalności naukowej. Dorobek artystyczno-naukowy Pana

dr Grzegorza Kołodzieja stanowi nie tylko znaczny wkład w rozwój dyscypliny wokalistyki, ale także ma efektywne przełożenie na sferę nauki, dydaktyki i upowszechniania kultury.

Dorobek Habilitanta przyjmuję, akceptuję i popieram Jego wniosek o przyznanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie wokalistyka. Niniejszym stwierdzam, że osiągnięcia artystyczne, twórcze i dydaktyczne Pana dr Grzegorza Kołodzieja spełniają wymagania art. 16 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku (z późniejszymi zmianami) o stopniach naukowych i tytułach oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki, stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego.

dr hab. Ewa Biegas

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'E. Biegas', with a long, sweeping underline that extends downwards and to the left.